

Quy trình thử nghiệm và tính hiệu quả việc sử dụng bộ công cụ đánh giá kết quả học tập của người học các học phần Tâm lý – Giáo dục trong Chương trình Đào tạo Giáo viên mầm non trình độ cao đẳng theo tiếp cận năng lực

Phí Thị Thu Huyền*

*ThS. GVC. Trường Cao đẳng Sư phạm Trung ương Nha Trang

Received: 29/4/2023; Accepted: 9/5/2023; Published: 15/5/2023

Abstract: The test procedure of the toolkit for evaluating the learning outcomes of learners in psychological and educational modules is conducted rigorously, scientifically, and objectively. The effectiveness of using assessment toolkit is demonstrated in the objectivity of measuring the learners' academic performance, reflecting their accurate learning abilities, ensuring reliability, and meeting the requirements for positions and jobs in the future, the objectives and output standards as required for developing competencies.

Keywords: Test procedure, toolkit, effectiveness, evaluating, learning outcomes.

1. Đặt vấn đề

Xây dựng bộ công cụ (BCC) kiểm tra (KT), đánh giá (ĐG) kết quả học tập (KQHT) các học phần Tâm lý giáo dục (TLGD) theo định hướng tiếp cận năng lực (TCNL) có vai trò rất quan trọng trong chương trình đào tạo giáo viên mầm non (GVMN) trình độ cao đẳng. Việc xây dựng BCC đem lại hiệu quả, ý nghĩa thiết thực cho quá trình đào tạo GVMN, giúp cho quá trình ĐG KQHT của người học mang tính khoa học, chặt chẽ, khách quan, phản ánh đúng năng lực (NL) học tập của người học. Bên cạnh đó, khi xây dựng BCC KT, ĐG KQHT người học đã đưa người học – những sinh viên (SV) chuyên ngành giáo dục mầm non – được tham gia vào quá trình ĐG; việc ĐG KQHT của SV đáp ứng được những yêu cầu về vị trí, việc làm sau này; đáp ứng được mục tiêu, chuẩn đầu ra (CĐR) theo yêu cầu phát triển NL.

Để BCC KT, ĐG KQHT các học phần TLGD trong chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng theo định hướng TCNL đảm bảo độ tin cậy, tính khách quan thì quy trình thử nghiệm BCC là một vấn đề được quan tâm, chú trọng. Đây chính là khâu then chốt, yếu tố cuối cùng quyết định sự thành công của quá trình nghiên cứu.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quy trình thử nghiệm BCC ĐG KQHT người học các học phần Tâm lý – giáo dục

Bước 1. Xây dựng BCC ĐG KQHT người học các học phần Tâm lý – giáo dục

Để BCC KT, ĐG KQHT các học phần TLGD trong chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng

theo định hướng TCNL đảm bảo độ tin cậy, tính khách quan, khoa học thì ngay từ khâu đầu tiên khi xây dựng, BCC đã dựa trên các căn cứ, cơ sở phương pháp luận khoa học chặt chẽ như sau:

a. BCC được xây dựng dựa trên cơ sở các cách tiếp cận theo quan điểm hệ thống. Khi nghiên cứu, xây dựng BCC KT, ĐG các học phần TLGD, tất cả các vấn đề liên quan như: chương trình đào tạo GVMN nói chung và đề cương chi tiết các học phần TLGD, đặc biệt là mục tiêu - CĐR, nội dung chi tiết học phần, NL của người học, phương tiện - điều kiện dạy học... đều được xem xét, ĐG. Những khái niệm cơ bản có liên quan trực tiếp đến vấn đề nghiên cứu (KT, ĐG; KQHT; ĐG KQHT của người học; công cụ ĐG, nguyên tắc xây dựng BCC ĐG, quy trình xây dựng BCC ĐG KQHT; chương trình; chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng, chương trình các học phần TLGD) cũng được hệ thống hóa đầy đủ. Bên cạnh đó, các nhiệm vụ, câu hỏi KT/ĐG, các bài tập, các bài trắc nghiệm, bài tập môn học, các tình huống... trong BCC được xây dựng, sắp xếp theo một trình tự từ dễ đến khó đảm bảo tính hệ thống, tính logic và phát triển. Hệ thống các câu hỏi, bài tập... trong BCC được tăng dần mức độ khó để KT ĐG được NL học tập của người học ở từng học phần trong các thời điểm khác nhau trong quá trình học tập học phần như: KT thường xuyên, KT định kỳ, thi giữa học phần đến KT ĐG kết thúc học phần.

b. BCC được xây dựng dựa trên cơ sở các cách tiếp cận theo quan điểm kế thừa. Xây dựng BCC KT, ĐG KQHT các học phần TLGD trong chương trình

đào tạo GVMN trình độ cao đẳng theo TCNLNH, trước hết đòi hỏi hệ thống các bài tập, câu hỏi, tình huống, nhiệm vụ... trong BCC phải đảm bảo tính kế thừa. Điều này có nghĩa là nội dung các câu hỏi, các bài KT, ĐG; các tình huống, các bài tập... khi được xây dựng và đưa vào BCC phải đảm bảo được căn cứ vào những kiến thức, kỹ năng, những NL mà người học đã có được từ các học phần trước đó; phải được xây dựng dựa trên sự kết thừa giữa các học phần với nhau; phải đảm bảo những tri thức mới, những kiến thức, kỹ năng mới, những NL học tập được xác định đưa vào nội dung câu hỏi KT, ĐG phải dựa trên những kiến thức, kỹ năng và các NL học tập mà SV đã được trang bị.

c. BCC được xây dựng dựa trên cơ sở các cách tiếp cận theo quan điểm thực tiễn: Quan điểm thực tiễn trong nghiên cứu giáo dục cho phép phát hiện những vấn đề giáo dục cấp thiết, những mâu thuẫn, khó khăn trong thực tiễn giáo dục để nghiên cứu, từ đó đề ra phương hướng, biện pháp phù hợp sự phát triển thực tiễn đời sống xã hội, với yêu cầu mới của ngành, của xã hội.

Chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng của Trường CĐSP Trung Ương Nha Trang được thiết kế theo quan điểm TCNL. Đề ĐG được CĐR của chương trình đào tạo, CĐR của các học phần, bước đầu các học phần đã xây dựng được ngân hàng câu hỏi để ĐG KQHT của SV. Tuy nhiên, việc xây dựng hệ thống các câu hỏi KT ĐG KQHT các học phần này chưa thật sự đạt hiệu quả, còn nhiều hạn chế, vướng mắc, vẫn chưa xây dựng được BCC chuẩn để ĐG các học phần trong chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng tiếp cận năng lực người học (TCNLNH). Đó chính là cơ sở thực tiễn cho việc xây dựng BCC ĐG KQHT các học phần TLGD TCNLNH cho phù hợp với yêu cầu của xã hội, của ngành, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo GVMN trình độ cao đẳng TCNLNH của trường sư phạm.

Bước 2. KT, ĐG thử KQHT người học. BCC KT, ĐG KQHT các học phần TLGD bao gồm hệ thống các câu hỏi, nhiệm vụ, bài tập, tình huống... được phân bố đều khắp quá trình học tập học phần của SV. Để đảm bảo tính khách quan, trước khi thực hiện việc KT, ĐG thật KQHT người học, ban nghiên cứu sẽ tiến hành KT, ĐG thử trên SV. Việc KT, ĐG thử được tiến hành trên các bài KT thường xuyên, bài KT định kỳ. Mục đích của bước này nhằm khẳng định tính đúng đắn của hệ thống câu hỏi, bài tập và phát hiện những vấn đề bất cập nảy sinh, những tồn tại, hạn chế của hệ thống câu hỏi, bài tập. Đây chính là

cơ sở để ban nghiên cứu kịp thời điều chỉnh, bổ sung, thay thế... các câu hỏi, bài tập cho phù hợp, đáp ứng được mục tiêu đã xác định.

Bước 3. Phân tích KQHT người học, điều chỉnh BCC. Để hoàn thiện bước phân tích KQHT người học từ đó điều chỉnh BCC, ban nghiên cứu đã thận trọng thực hiện nhiều nhiệm vụ: BCC được đưa vào KT, ĐG thử trên SV thông qua việc cho SV làm các bài KT thường xuyên, bài KT quá trình. Kết quả thu được đã được ban nghiên cứu phân tích, lượng giá, sàng lọc để xác định, lựa chọn các câu hỏi cho phù hợp.

Các ý kiến phản hồi của SV, giảng viên trực tiếp giảng dạy các học phần TLGD; ý kiến từ các chuyên gia về chất lượng, nội dung, độ khó... của hệ thống câu hỏi, bài tập được tổng hợp, phân tích. Đây là cơ sở quan trọng để ban nghiên cứu xem xét, điều chỉnh BCC.

Những thông tin thu được về quá trình KT, ĐG thử KQHT các học phần TLGD trên SV được tổng hợp và đối chiếu với các mục tiêu, CĐR đã xác định của từng nội dung, từng bài, từng học phần. Bước làm này đã giúp cho ban nghiên cứu ĐG được nội dung, tính hiệu quả của hệ thống câu hỏi, bài tập đã lựa chọn.

Trên cơ sở các thông tin thu được, ban nghiên cứu sẽ rà soát lại hệ thống câu hỏi, bài tập, tình huống... của BCC và tiến hành điều chỉnh BCC trước khi đưa BCC vào KT, ĐG thật trên SV. Bước tiến hành KT, ĐG thử/ ĐG thật trên SV được tiến hành xen kẽ cho phù hợp với tiến trình giảng dạy của các học phần.

Bước 4. KT, ĐG thật KQHT người học. Sau khi ban nghiên cứu rà soát, điều chỉnh lại BCC, các học phần tiến hành triển khai việc KT, ĐG thật trên SV thông qua các bài KT thường xuyên, bài KT định kỳ, bài thi kết thúc học phần. Do tính chất của từng bài KT, nên bài thi kết thúc học phần chỉ được thực hiện ở nội dung ĐG thật. Trong quá trình thực hiện việc ĐG thử KQHT của SV ở các bài KT thường xuyên, KT định kỳ, ban nghiên cứu luôn phân tích, ĐG các vấn đề liên quan như: tình trạng của SV; tính chất của các bài KT; nội dung, mục tiêu, CĐR của từng bài... trên cơ sở đó điều chỉnh, thống nhất xây dựng hệ thống câu hỏi cho bài thi kết thúc học phần rất kỹ lưỡng, chín chắn. Chính vì vậy, mặc dù chỉ tiến hành KT, ĐG thật khi thi kết thúc học phần nhưng hệ thống câu hỏi luôn đảm bảo tính khách quan, khoa học.

Từ kết quả bài làm của SV về hệ thống câu KT, bài tập... ban nghiên cứu tiếp tục phân tích về mức độ

đáp ứng của BCC (độ khó, độ phân hóa, độ bao phủ của các nội dung, tính khách quan, độ tin cậy...) với các nhiệm vụ mà đề tài đã đặt ra; đối chiếu KQHT của SV với các mục tiêu, CĐR đã xác định của từng nội dung, từng bài, từng học phần. _

Trên cơ sở các thông tin thu được, ban nghiên cứu phân tích, điều chỉnh và thống nhất hệ thống câu hỏi, bài tập trong BCC.

Bước 5. Hoàn thiện việc xây dựng BCC. Sau khi BCC được đưa vào ĐG thật trên SV và có sự thống nhất của ban nghiên cứu về sản phẩm cuối cùng, BCC được trình nghiệm thu trong các hội đồng khoa học. Ý kiến góp ý, kết luận của các hội đồng khoa học là những căn cứ, thông tin cuối để ban nghiên cứu chỉnh sửa, hoàn thiện việc xây dựng BCC KT, ĐG KQHT các học phần TLGD trong chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng theo định hướng TCNL. Sau khi hoàn thiện, BCC được đưa vào sử dụng rộng rãi trong KT, ĐG KQHT các học phần TLGD trong chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng theo định hướng TCNL tại trường sở tại và các cơ sở đào tạo khác.

2.2. Tính hiệu quả của việc sử dụng BCC ĐG KQHT người học các học phần Tâm lý – giáo dục

Thứ nhất: Việc sử dụng BCC KT, ĐG KQHT người học các học phần TLGD mang lại tính khách quan trong việc ĐG KQHT của SV. Lúc này, không chỉ có người dạy mà cả người học đều được tham gia vào quá trình KT, ĐG. Trong tiến trình thực hiện hệ thống các bài KT thường xuyên, định kỳ, bài thi kết thúc học phần... người học luôn được tham chiếu giữa bài làm của cá nhân với yêu cầu của từng bài KT; với CĐR của từng nội dung, từng bài, từng học phần. Người học được hướng dẫn cụ thể, chi tiết về yêu cầu của từng nội dung, từng bài KT... qua đó người học KT, ĐG được chính KQHT của mình. Điều này giúp người học tự KT, ĐG được chính KQHT của mình trên cơ sở đó điều chỉnh việc học tập của bản thân.

Thứ hai: Phản ánh đúng NL học tập học phần của người học. BCC ĐG KQHT người học các học phần TLGD là hệ thống đa dạng các bài tập, bài KT, tính hướng được xây dựng một cách chặt chẽ, logic theo trình tự từ dễ đến khó, từ đơn giản đến phức tạp nhằm ĐG, phân loại được KQHT của người học. Chính vì thế việc áp dụng BCC đã phản ánh đúng NL học tập học phần của người học.

Thứ ba: Đảm bảo độ tin cậy về chất lượng đầu ra của người học. Với BCC KT, ĐG KQHT các học phần TLGD, hệ thống các câu hỏi KT, ĐG được

chuẩn hóa, sàng lọc và thẩm định qua nhiều khâu, nhiều hội đồng khoa học nên thông tin thu được về KQHT người học là khách quan, trung thực, đảm bảo độ tin cậy cao.

Thứ tư: Đề cương chi tiết các học phần TLGD đều xác định rõ ràng, cụ thể mục tiêu, CĐR của từng nội dung, từng bài, từng học phần; mối quan hệ giữa những nội dung nhỏ lẻ với CĐR của từng bài. Vì vậy, việc áp dụng BCC vào quá trình KT, ĐG KQHT người học đã đáp ứng được mục tiêu, CĐR của từng bài, từng nội dung, từng học phần.

Thứ năm: Triển khai việc xây dựng và áp dụng BCC ĐG KQHT người học các học phần TLGD vào chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng là bước đột phá, tháo gỡ được những khó khăn, khúc mắc trong quá trình đào tạo GVMN. Bởi vì, kết quả của quá trình đào tạo đã đáp ứng được yêu cầu về vị trí, việc làm sau này của SV. Trong quá trình học tập, SV không thực hiện các nhiệm vụ học tập một cách ngẫu hứng, không có kế hoạch, thiếu tính mục đích; các bài KT của giảng viên đưa ra cũng không mang tính tùy tiện, thiếu tính tổ chức... mà tất cả được thực hiện một cách khoa học, trình tự, dựa trên các yêu cầu của học phần, theo tiến trình giảng dạy, theo kế hoạch đào tạo của nhà trường. Việc sử dụng các câu hỏi KT, ĐG được thực hiện một cách thường xuyên, có hệ thống, luôn bám sát vào mục tiêu, CĐR đã được xác định của từng nội dung, từng bài, từng học phần.

3. Kết luận

BCC KT, ĐG KQHT người học các học phần TLGD đã trải qua một quy trình thử nghiệm công phu, thận trọng, đảm bảo tính khách quan, khoa học. Điều đó đã đem lại sự thành công cho việc xây dựng BCC. Bên cạnh đó, việc sử dụng BCC đã mang lại những hiệu quả thiết thực, to lớn trong công tác ĐG KQHT người học các học phần TLGD. Điều này đã khẳng định tính đúng đắn của việc đổi mới công tác KT, ĐG KQHT người học nói chung và của các học phần TLGD trong chương trình đào tạo GVMN trình độ cao đẳng nói riêng.

Tài liệu tham khảo

[1] Đặng Bá Lâm (2003), *KT, ĐG trong dạy – học đại học*, NXB Giáo dục

[2] Trường CĐSP Trung ương Nha Trang (2019), *Chương trình đào tạo GVMN*

[3]<https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Thuong-mai/Nghi-quyet-29-NQ-TW-nam-2013-doi-moi-can-ban-toan-dien-giao-duc-dao-tao-hoi-nhap-quoc-te-212441.aspx>